

درهوشانه‌وهی ناٹومیڈی
شیعر ،، حەمەکا کەرەش ،،
2006

ئاي من چەن كوشتەى جوانىتم
وہك چۆن مەسىح كوشتەى خاچن

سەگىك

بايەك لەنيوہى شەودا
يارى بە پەردەى
پەنجەرەى عاشقەكان و
جلى ھەلخراوى سەر تەنافەكان دەكا
سەگىك گولپىكى پىيەو
فېرى دەدات بو ئاسمان
كى دەلى سەر زەوى
بەگلاو نازانى

يەك رەنگى نائومىدى

دوېنىم لە پېرى و
ئەمرۆم لە دوېنى و
بەيانىم لە ئەمرۆم دەچى
بەيەك رەنگى
نائومىدى
رۆژەكانم
رەنگرېژ كراون

2005

من تەنيام بەفر دەبارىت
من تەنيام تو لېرە نيت
بالندەكان دەفېرن
منالەكان يارى دەكەن

ئاۋەكان پېدەكەنن
وېنەكان كال دەبنەۋە
ئاۋېنەكان تۆزى دوورېت دايان دەپۇشى
من تەنيام تۆ لېرە نيت
بەفر دەبارېت
كەسېك نېە
تۆپەلې خۇشەۋىستېم پيا بكىشى
دەچمە مالەۋە
تەۋاۋ بېئارامم
پەنجەرەكە دەكەمەۋە
تەۋاۋ بېئارامم
شەقامەكە پېرە لە خەلك
تۆ نابېنم ھېچ نابېنم
من تەنيام تۆ لېرە نيت
ئاخ لېرە نيت بمېنى
بەم ھەموو خەۋنەۋە
بەم ھەموو ھەراسانىي يەۋە
چۇن وېنەكەتم
ھېناۋەتە ژېر نوېنەكەمەۋە
تاشتېك بلىي
تا چاۋېكم لېداگرى
دەچمەدەرەۋە
وېنەكەت بانگم دەكا
دەگەرېمەۋە ھېچ نالى
بەۋېنەكەت دەلېم:
ناشرېن شتې بلى
ھېندەي زەمەنى لېكردنەۋەي
شەمامەيەك لە بېستانىكى
قەراغ رېگا
شتې بلى
ھېندەي زەمەنى
كردنەۋەي ستىانى كۆترېك
ھېندەي زەمەنى
قز داھېنانى گولېك
ھېندەي زەمەنى
سووراۋ كردنى پەپوولەيەك

هينده زهمه نى
گه يشتنى دوو چوله كه به يه ك
من ته نيام
تو ليړه نيت
بليى چهن جوانه ورشه ي ئه ستيړه
بليى چهن جوانه تريفه ي مانگ
چهن جوانه مندالى باران
تو ليړه نيت
من بليى : چهن جوانه ورشه ي چاوت
چهن جوانه تريفه ي ليوت
چهن خه مباره مندالى ئيمه
تو ليړه نيت
به م هه موو مه راقه وه
به م هه موو خه ياله وه
به م هه موو هيچه وه
كويت بو بگه ريم
يه كه يه كه ئينجانه ي
گوله كان ده گه ريم
چل چل دره خته كان ده گه ريم
جريوه جريوه
مالى چوله كه كان ده گه ريم
نمه نمه بارانه كان ده گه ريم
دلى گهرمى ئاگر ده گه ريم
به فر له خه وه له ده ستيىم و
ده ليى شوين پيكاني
لاى تو به جى ناماوه
ئاوينه ي خوره تاوى باخچه كان
ده گه ريم
ژبر چرياي دوو سيوى سهرخوش
ده گه ريم
كولانى گونديكى گرياو
ده گه ريم
من ته نيام
تو ليړه نيت
ته نيایى ورشه ي خه ياله كانم ده كوژى
تو ليړه نيت

ئەو ھەموو گۈلە
پروو بە پرووی با سینگیان پرووت کردووہو
تۆ لیڤرە نیت
ئیوارە دیت و
ئەو ھەموو رەنگە ئەرژئی و
تۆ لیڤرە نیت
شەو دیت و
ئاگری حەزەکان ئەرژینە یەکەوہو
تۆ لیڤرە نیت
دەریاکان دین و
بالندەکان دەنووک لەمەمکی شەپۆلەکان
دەدەن و
تۆ لیڤرە نیت
من تەنیام بەفر دەباریت
کەسیک نیە
تۆپەلی خۆشەو یمستیم
پیاکیشی
من تەنیام
تۆلیڤرە نیت ئاخ تۆ لیڤرە نیت

۲۰۰۵

عەشق
ژیان
ژن
پیاو

ژیان بی ژن
یەکسانە بە تەنیایی
ژیان بی پیاو
یەکسانە بە تەنیایی
ژیان بی عەشق

پياۋېك لە خۆم

ئەستەمە بتوانى
وەك چۆن يېزىتە تابلۇبەكەو
ئاۋا لە خۆت پروانى
ئەم ھەموو دژە چىيە لە تۇدا كۆبۈنەتەو
ئەم ھەموو بالندەيە چىيە ؟
ھەر يەكەو بە ئاۋازىكى دەخوېن
ھەر يەكەو بە ئاراستەيەك ئەفرن
ھەر يەكەو بە رەنگىك شت ئەنووسن
ئەم ھەموو رېگايە چىيە ؟
ھەر رېگاۋ ئەتەنەو بۇ شارپكى خەيال
ھەر رېگاۋ ئەتەنەو بۇ مەنزىكى بەتال
ئەم ھەموو دەرگايە چىيە ؟
دەرگايەك بەروى گولدا ئەكرىتەو
دەرگايەك بەروى گوماندا
دەرگايەك بەروى گرياندا
ئەم ھەموو پەنجەرەيە چىيە ؟
پەنجەرەيەك بۇ باخچە ئەرۋانى و
پەنجەرەيەك بۇ سەرگەردانى
ئەم ھەموو ئاسمانە چىيە لە تۇدا
ئاسمانىك سەوزە گياۋ
ئاسمانىك سىبەر
ئاسمانىك پەشىمانى
ئەم ھەموو دەريا چىيە ؟
دەريايەك تريفەو
دەريايەك سادەيى و
دەريايەك شپىرە بوون
ئەم ھەموو باخچەيە چىيە ؟
باخچەيەك ھەلوەرىن و
باخچەيەك ئاگر

ئەم ھەموو كۆلەنە چىيە؟
كۆلەنەك نىگەرەنى
كۆلەنەك مەنەل
كۆلەنەك تەنبايى
كۆلەنەك كۆتەر
كۆلەنەك نالەنەل
ئەم ھەموو غەشقە
چىيە لە تۆدا؟
غەشقىك بۇ ژن
غەشقىك بۇ مەستى
غەشقىك بۇ ژيان
غەشقىك بۇ پەستى
ئەم ھەموو شەرە چىيە؟
شەرى قەدەر
شەرى نەگبەتى و
شەرى بەرەلەيى
ئەم ھەموو خەزە چىيە؟
خەزەك بۇ فېرىن
خەزەك بۇ مردن
خەزەك بۇ پۇرژان
خەزەك بۇ گىرىان
ئەم ھەموو ئاوينەيە چىيە؟
لە ئاوينەيە كەدا باران دەبارى و
لە ئاوينەيە كەدا ئاگر دەكە وئىتە وەو
لە ئاوينەيە كەدا بىبابان دەبىنى و
لە ئاوينەيە كەدا جوان دەبىتە وەو
ئەم ھەموو ئەستىرەيە چىيە؟
ئەستىرەيە مەنەلى و
ئەستىرەيە يادگارى و
ئەستىرەيە نا ئومىدى و
ئەستىرەيە كەل فامى
ئەم ھەموو خەيالە
خەيالە تەر بوون بە بەرد
خەيالە سووتان بە ئاو
خەيالە شكان بە ژن
ئەم ھەموو سەفەرە

سەفەرى باخچە
سەفەرى ژيان
سەفەرى ئاسمان
ئەم ھەموو یادگارە
یادگاری باران
یادگاری - با-
یادگاری مندالی
یادگاری چۆلەكەكان
یادگاری وڭنە
یادگاری رڭگا
یادگاری كىتب
ئەم ھەموو بەفرە
بەفرى توورەيى
بەفرى خەمبارى
بەفرى چاوەروانى
ئەم ھەموو پردە چىيە لە تۆدا؟
پردى پەپوولەكان
پردى ھەناسەكان
پردى دەستەكان
ئەم ھەموو دژە چىيە؟
لايەكت تاريكى و
لايەكت ھەتاو
لايەكت مندالى
لايەكت پىريە
لايەكت بەستەلەك
لايەكت سووتاو
لايەكت گەمژەيى و
لايەكت ژىرى يە
لايەكت پەپوولە
لايەكت جەلادە
لايەكت جوانيەو
لايەكت وڭرانە
لايەكت ئاگرو
لايەكت بارانە
لايەكت بەردو
لايەكت ئاوە

لايهكت بهختياري
لايهكت شكاوه
لايهكت مردن و
لايهكت ژبانه
لايهكت دايران
لايهكت ژووانه
لهيهكت راستگوڤي و
لايهكت دروڤه
لايهكت خوله مېش
لايهكت پشكوڤه
لايهكت دهريايه و
لايهكت بيا بانه
لايهكت پيځه نين
لايهكت گريانه
لايهكت خاموشي و
لايهكت زريانه
لايهكت دهرواو
لايهكت نووستووه
لايهكت دهژي و
لايهكت مردوو وه.

تيپهري نه وړوژانه
ناتوانين جاريكي تر
بگهړينه وه بو كه ناره كاني خيال
ناتوانين جاريكي تر
باوهش به تيشكه سووره كاني خوردا بكهين
ناتوانين جاريكي تر
وهكو - با - به كو لانه كاني منداليدا
پياسه بكهين و
فيكه بو كو تركان ليښهين
نه زيزم تيپهري نه وړوژانه ي
پربوون له جواني و پيځه نين
تيپهري نه وړوژانه ي
من گورانيم بو ديواره كاني
ته نيائي نه چري و
نه وانيش دليان ده كرده

ئەلبوومى ئاخ و داخى ھەناسەكانم
تېپەرى ئەورۇزانەى
دەرگاكانى عەشق بەروانىن دەكرانەوہ
نەك بەكلىلەكانى گومان.

۲۰۰۵

ژيان خۆشە
شتەكان سەرگەرمى مەلەن
لە ئاوى ژياندا
سىۋېك لەدارەكەى كەوتۆتەخوارەوہ و
چىنگى لەتەلى گيا گير كردوہ
تا نەكەوېتە ئاوەوہ
پووشىك ئەيەوئ
لە ليۋارى ئاگرېك خۆى دوورخاتەوہو
بەئاوى ژيان تەربىئ
مېروولەيەك دەستې تيشكىك رادەكىشى
چۆلەكەيەك بۆل بۆل جريوہ
بەگويسەوانەى مالەكەيەوہ
شۆر بووہتەوہ
رېويەك
دلى بەو پەرى ژيان خۆشەو
خۆى كردۆتە مردوو.

۲۰۰۵

ئاگرى تەر

منال بوو ھېشتا ھەتاو ھەلنەھاتبوو
ھېشتا بالندەكان دەنووكيان لەرووناكى نەدابوو
ھېشتا گومان روحي دانەپۆشيبووم
ھېشتا تاريكى دەستەكانمى نەدەناسى
ھېشتا پېكەنىم بەگريان دەھات
ھېشتا بۆن و ېرەنگى گولەكان ئاشنام بوون
مردنیش ھېچ واتايەكى نەبوو
ئاسمان ھېندە دوور نەبوو با ھېمنترو

بەرد وا كەلە ڤرەق نەبوو
ژیان بە ھەموو ڤرەنگە كانییەو
تەر تەر بوو بە شەونم
ژیان وەك منالیکى لاسار
بە دارتووەكاندا ھەلدەگزا
یەك دنیا تووی بۆ دەتەكاندم
لەسەریانی كۆترەكانەو
ئەبوت: وەرە ھەورەكان بکەرە كۆلارە
وەرە نوکی تیژی ئەستیرە یەك بشکینە و
ماچی ئاسمان بکە
وەرە بۆ كۆلارە بچراوەكانی خەیاڵ بگەری
لەم دەریا شینەدا
مەلەكە مەلەى گەیشتن بە باڵ
منال بووم منال
ھېشتا ھەتاو ھەلنەھاتبوو
من دەچوومە كۆلان
كۆلان خەوتبوو
كۆلان بەدەنگى من ھەلدەسا
منال بووم
قامیشم لەشینایی و ئاو دادەپری
بەخەیاڵی منالی
قامیش دەبوو بە ئەسپ و غاری دەدا
ئاخ پشتی چەند ئەسپە قامیش
لەغاردا دەشکا
منال بووم ھېشتا ھەتاو ھەلنەھاتبوو
دەچوومە كۆلان
كۆلان ڤردەبوو لە ژنى وەك باران
لە ڤیاوی وەك ئاگر
لە حەزی وەك زریان
كۆلان ڤردە بوو
لەعەرەبانەى ڤرمیوہو
لە دەست گێرى فالچی و
لە بەیانى باش و لە مشتەرى عاشق
كۆلان ڤردەبوو لە ڤروانىنى ڤر ڤراز
لە ھەناسەى ڤر چرپە
رۆیشتنى ڤر ناز

کۆلن پېر دېبوو
 له تېشکه گېرمه کاني هه تاو
 له خه سرهت و خيال
 له ئاسمان و ئهستېره و
 بالنده و فرين و مردن و بال
 کۆلن پېر دېبوو
 له حېکايه تي رابر دوو بېر دېوام
 له خه ونى ئالوز
 فېرموودهى هېچ و پوچ
 کۆلن پېر دېبوو له قسه
 کۆلن پېر دېبوو له دېنگ
 يه کيک ئه يووت:
 بېئيمانم ئه و ژنه له دېرياوه هاتووه
 ماسيه ژنه ماسيه ژن
 ئاى چهن تېره
 به و تېريه ئه مسووتيني
 کى ئاگرى تېرى ديووه
 هېشتا بونى دېرياي ليديت
 چاوه کاني پېر له گېرن
 مه مکه کاني وه کو پشکوئى ناو ده ستى با گه شده بېنه وه
 يه کيکى تر نا ئه و ژنه
 له ئاسمانه وه باريوه
 چاوه کاني دوو ئه ستېره
 پېر خه يالن
 ليوه کاني وهک ليوى مانگ
 پېر تريفه و پېر له بالن گيانى ئه لئى
 په له هه ورېکى سپى يه
 قژى شه وى پېر بارانه
 به سهر کۆلندا باريووه
 کى بارانى ره شى ديووه
 که منال بووم
 گالته م به حېکايه ته کاني کۆلن ده هات
 نه مده زانى فرين و بال
 روانين و راز چرپه و خيال
 ئه مانه چين؟
 نه مئه زانى ئاگرى تېر

ئاۋى سووتاو بارانى رەش
هەورە ژن و ماسى يە ژن
ئەمانە چىن!
كە قسەيان لە پىرىنى عەشق دەکرد
كە بىريان لە بال دەكردهوه
بۇ فېرىن
بە ئاسمانى عەشقدا
كە گەورە بووم
خەيالى ژنيك
خەريك بوو بىم كوژى
كە گەورەبووم
عەشق و جوانى ژنيك
وہك تيشكى پرزاىە هەستمەوہ
كە گەورە بووم
ژنيك لە باران تەر تر بوو
كە چى لە ئاگر گەرمتەر
دەيسووتاندم
كە گەورە بووم
ژنيك لە ئاگر گەرمتەر بوو
كەچى لە بەفر دلرەقتر
دەيتەزاندم
كە گەورە بووم
لە ژىر بارانى رەشى قژى ژندا
سپى سپى دەچوومەوہ
كە گەورە بووم
ژن م ناسى
عەشقى ژن بووم
ئاگرى تەر سووتاندى
ئاگرى تەرم خۆشدهوى
ژن ئاگرى تەرى پيە..

ئەستېرەيەكى ھىچ

ئەگەر ئىستا
لەوى دەبووم

له كه ناری ده ریا
هیمنه کانی ئاسمان
ئاھ ئیستا له وی ده بووم
له کۆلانی
ئەستیرەیه کی خەمگین
بە شوین پەپووله کاندای
رامدە کرد
له پشته وه
چاوی کۆترە کانم ده گرت
واي ئیستا له وی ئە بووم
له باخچه کاندای
له گەل جوانیدا
مەلەم دە کرد
ئای له وی دیواری
خەوشە کان
له بالای روانینی
مروقه کان بەرزترین
له وی پەنجەرە کانی دل
تەنیا یی نایانکاتە وه.

کۆلانه کانی ژن پر پرین له غەدری پیاو

بەم هەموو خەون و خەیاڵە وه
بەم هەموو کۆترو ئەستیرەو بالە وه
ناگەمە ئەوسەری کۆلانه کانی مردن
ناگەمە ئەوسەری کۆلانه کانی ژن
ئە وهی دەینووسم، شوپنپیکانی عەشقە
وێک چینگای ماچی بە کالی
له کۆلانه کانی ژن بە جیما وه
کۆلانه کان رەنگاو رەنگن
کۆلانه کانی مردن پرین له نائومی دی
کۆلانه کانی ژن پرین له ئاو
کۆلانه کانی مردن پرین له هیچ
کۆلانه کانی ژن پرین له هەتاو
کۆلانه کانی مردن نه باخچه یان لییه و
نه جۆلانه و نه حەوزی مەلە و نه یاری مندالان و نه گۆرانی و

نە پېكەنن و نە چاوشاركى و نە شەئە بەفرو نە شەئە بەردو نە شەئە ئاو
 كۆلنەكانى مردن بى دەرگاۋ پەنجەرەن
 ئەوھى دەروا ئىتر مەگەر خۇى بزانى بۆكۆى دەچى و
 ئاخۇ چارى تر دىتەوھ
 لە كۆلنەكانى مردندا
 كەس ھىچ ناكېرى ، كەس دوكاندارنىيە
 كەس ژن ناھىنى ، كەس منالى نابى
 كەس سەيارە ، كەس پاسكىل لى ناخورى
 كەس وېنەيەك ناگرى بۇ يادگارى
 كەس كۆتر بازى ناكە
 كەس بالندەيەك نابىنى بېرى
 كەس ژنىك نابىنى لەگەل تىشكەكانى كازىوھدا تەندور داخا
 كەس ناچى بۇ جەژن وردەوالەى رەنگاۋرەنگ بېرى
 كەس ھىچ نانوسى
 كۆلنەكانى ژن پر پرن لەكۆتر لە باران لە ئاگر لە سۆز لە ئاو
 لە پروانن لە فرىن لە وەرىن لە ئەوین
 كۆلنەكانى ژن پر پرن لە غەدرى پىاۋ.

پىرىيەكى تر

درەختەكان
 بەپايز پىردەبن
 ئاۋىنەكان
 بەدرزبردن
 يادەكان
 بەبىرچوونەوھ
 پەنجەرەكان
 بە داخستن
 باخچەكان
 دوور لە دەستى ئاو
 كاتژمىرەكان پە وەستان
 دەرياكەن بەلىلى
 كازىوھ بەتەم
 ئاسمان كە خۇرئاۋابى
 بالندەكان بەۋىلى

شەقامەكان بەچۆلى
عاشقەكان بە دايران
ژن بەتەنيا جيئيلى

۲۰۰۵

هەستى
واهەستدەكەم كە من تۆم و
تۆيش هەرمنى
كە من ون بم
تۆيش هەروونى
گولم هەرددوكمەن عاشقين
ئىتر جياوازيما چييه
كە من پياوم و
تۆژنى.

۲۰۰۵

درەوشانەوہى نائومیڊى

لە ئاوينەكە دەروانم
لەم ديوو پەنجەرەى ژوورەكەمەوہ
دانيشتووم
خەرىكە هەلدەڤرم
شەلاى خەيالم
ئەمەوى دەستبەرم
بۆ پشكۆى ئاگرى ناو تابلۆكە
تا مەشتى پشكۆرۆكەمە دلى پايزەوہ
تاچىتر پايز خەمبارانە
بەكۆلانەكەماندا تينەپەرى و
هەناسەى بۆنى وەرىنى لىنەيات
تەواو منال بوومەتەوہ
لەم باخچەوہ بۆ ئەو باخچە

به شوين په پووله يه كدا راده كهم
خه ريكه هه لده فرم
شه لالي خه يالم
له په نجه رهي ژووره كه مه وه نه پروانم
كولان خاموشه
هر ژنيك ده بينم
مناليك و كوټريكي پييه
ئاي لهو ژنه له پايز خه مبارتره
نهو ژنه به كولانه كدا ده پرواو
ژووره كهي پر كړدووم له بوني وهرين
بوني وهرين له هه ناسه و
هه مووگياني دي
نهو ژنه وهك من خه ريكه بالده ركا
خه ريكه هه لده فرم
ئاي نهو ژنه له شه قهي بالي داو
به ره و په نجه رهي ژووره كهم دي
خه ريكه هه لده فرم
ژنيك له ژووره كه مدايه
چ ژنيك
چاواني وهك ده ربا
تهر تهرم ده كهن به پروانين
نه چمه چاوه كانپيه وه
تاده خنكي ماله ده كهم
مه لهي نهوين
له كه ناري ده رباي چاوه كانيدا
را ده كشي م
ده ليم ! ده توش وهره تاوي
له گه لما مه له كه
له وه ته ي ههم
له گه ل ته نيايدا مه له ده كهم
هه رخوم ده ليم : تاخر نابي
كه س ناتواني برژبه چاوي خويه وه
به كه ناري ده رباي چاوه كانيدا
له شه پوله كان نه پروانم
هيچ هه ست به ته نيايي ناكهم
باخچه يه كم پر له خه يالي بارانم

به که ناری دهریای
چاوه کانیدا پیاسه ده که م
گول ده بینم
گۆری عاشقانی تر ده بینم
پیش من هاتوونه ته چاوه کانیه وه
ئیتتر نه گهراونه ته وه
له چاوه کانیدا مردوون
چه ند دیریکم خوینده وه
که دوواین یادگاری
ئه وه عاشقانه بوون

دیری یه که م ۱
له ئیواره یه کی پاییزدا
رژامه چاوی ئه م ژنه وه
ده ره وه م بیرچوو
ئیتتر نه گهراومه وه

دیری دووهم ۲
رژامه چاوی ئه م ژنه وه
ژیان هیچ مانایه کی نه ما بو گهراونه وه

دیری ۳
باران ده باری رژامه چاوی ئه م ژنه وه
ئیدی خۆم به خشیه
که ناره ته ره کانی دهریای چاوه کانی و
نه گهراومه وه

ئه وانه چه ند دیریک بوون
له دوواین یادگاری
ئه وکه سانه ی که وه ک من
رژابوونه چاوی ئه م ژنه وه
دووای خوینده وه ی
ئه و دوواین یادگاران
ترسیک دایگرتم
که منیش بیه یادگارکی
که نار دهریای چاوه کانی و

كەسپكى تر بمخوئىتتەوہ
بیردەكەمەوہ
ئەبى كەسپكى تر
لە دەرەوہى چاوى ئەم ژنە
وہك من بیرلە ھەناسەى
پایز بکاتەوہ
ئەبى كەسپكى تر
وہك من پروانیتتە
خامۆشكى كۆلان
بیر دەكەمەوہ
لەچاوى ئەم ژنە بچمە دەرى
بگەریمەوہ بۆلاى ژوورەكەم
بەلام بەگومانم پەشىمانم
كە چاوى ئەم ژنە جىيىلم
بۆ كۆى بگەریمەوہ
لەدەرەوہى چاوى ئەم ژنە
دەریایەك نابینم
كەنارەكانى بۆ عاشقەكان بى
لەدەرەوہى چاوى ئەم ژنە
ئاسمانىك نابینم
بۆ بالندەكانى خەيال
گەرانەوہ بۆ كۆى
لە دەرەوہى چاوى ئەم ژنە
ئەبى ھەر بەخەيال
بیرلە چاوى ئەم ژنە بکەمەوہ
ئەبى ھەر بە خەيال
بیر لە ئیوارانى كۆترەكان بکەمەوہ
كە دەرژانە دەمى يەكتەرەوہ
بۆ كۆى بگەریمەوہ
بگەریمەوہ بۆ ژوورە چۆلەكەم
بۆ ئامیزى تەنیاىى
بۆ لاى ئاوينەكەم
بۆلاى پەنجەرە خەمبارەكەم
بگەریمەوہ
بۆ شەقامە ساردەكانى نىشتمان
كە لە روخسارى عاشقەكان غەمبار ترن

بگه پرمه وه
 بو باخچه کانی شار
 که ژووانی هه موو شتیکن
 عاشقه کان نه بی
 بگه پرمه وه
 له شه ره کانی نیشتماند
 بکوژرم
 که نیشتمان نیشتمانی
 هه موو که سیکه عاشقه کان نه بی
 نانا _ ناگه پرمه وه
 که ناره کانی ده ریای چاوی
 ئەم ژنه چۆل ناکه م
 بی ده ریای چاوی ئەم ژنه هه لئا که م
 لیڤه بمرم به خته وه رم
 که نار بکم هه یه بو مردن
 له ده ره وه ی چاوی ئەم ژنه
 ژیانم شتیکه له خه مباری
 ژیانم ئاسوگه یه کی نیه
 بو رووانین
 ژیانم بیابانیکی ته نیایه
 له ده ره وه ی چاوی ئەم ژنه
 ژیانم نائومی دییه کی هیچه
 گه رانه وه بو کوئ
 کی ده لی تا ده گه پرمه وه
 مه رگ هاوری کانم نابا
 چه ندین شه ری نوئ هه لئا گیر سین
 چه ندین باخچه ناکرینه سه نگه ر
 کی ده لی : تا له چاوی ئەم ژنه دیمه ده ره وه
 پیر نابم
 که پیر بووم ئیدی هیچ ژنیك
 ناهیلی پیر پرمه چاوه کانییه وه
 ئیستا من له چاوی ئەم ژنه دام
 ته وته نیایه و
 منیش ته نیام
 نه بی له چاوی ئەم ژنه بیمه ده ره وه
 ته نیاییه کانی پرکه م له ده نگ

بېرەنگىيە كانى پىر كەم لە ڤرەنگ
شېواوېكانى قىزى داھىنم
چاوى مەمكەكانى ئازادكەم
ئەچمە دەرەوہ
لەئامىزى دەگرم ماچى دەكەم
لەژوورەكەمدا باران دەبارى
ژوورەكەم پىر دەبى
لەپەپوولەو گوللاو
ھەناسەمان وەك _ با _ ھەلدەكا
ژوورەكەم پىر دەبى لە ئاو
من و ئەو ژنە
لەدووماسى دەچىن
ژوورەكەم
وەك دەريا دېتە بەرچاو
خەرىكە ھەلدەڤىرەم
شەلالى خەيالىم
لەپەنجەرەى ژوورەكەمەوہ
لەكۆلان دەروانم
كۆلان خامۇشە
ژنىك و مندالىك ئەبىنم
دەستى لەپەنجەرەى
ژوورەكەم دەدا
دەستى لەبالى كۆتربكى
برىندار دەچى
پەنجەرەكە دەكەمەوہ
ژنىك لەپايز خەمبار تر
لەجوانى ناسكتىر
پىم دەلى : كۆتريك ھاتە ژوورەكەتەوہ
كۆتري منالەكەى منە
شەلالى خەيالىم
دەلىم ڤەرموو
دەلى سوپاس
دەلىم : سوپاس بۇ دەرياي
چاوەكانت كە نەخنكام
سوپاس بۇ تۆ
كە بە خەيال

نا ئومىيدىيە كانم درە وشايەوہ

وېنە كانى ژيان

ژيان يەك وېنەى نىيە
ژيان يەك پەنگى نىيە
ژيان يەك دەنگى نىيە
ژيان لە كۆلانىكى تەنگە بەردا
پەرە لە خەيالى گۆرەپان
ژيان لە قوتابخانە يەكدا
پەرە لە خەيالى گەورە بوون و
دەرچوون و
دەرچوون بۇ دواروژ
ژيان لە زىنداندا
پەرە لە بىر كەردنەوہ
لە ئازادى
ژيان لە نەخۇشخانە يەكدا
بۇنى حەب و دەرزی لىدیت
ژيان لە كەشتىدا
پەرە لە خەيالى بىابان
ژيان لە گوندىكدا
پەرە لە بىر كەردنى شەقامە كانى
شار
ژيان لە فېرۇكە يەكدا
تاسە كەردنى سەر زەوييە
ژيان لە قىتارىكدا
هەستە كەردنە
بە خىرايى كات
ژيان لە مزگەوتىكدا
پەرە بىلى لە بۇنى
بەھەشت و دۆزەخ
ژيان لە ئاھەنگىكدا
پەرە بىلى لە جوانى و حەسرەت
ژيان لە سىياسەتدا
پەرە بىلى لە گومان

ژيان له تهنياي
پر ئهبي له بي تاقهتي
ژيان له كليسايه كدا
بوڼي خواوهندي ليدى
ژيان له گورستان دا
شه لالي نائوميدي دهبي
ژيان له باخچه دا
وهك باران ته رنهبي په نجه كاني
ژيان له گهل تودا
پر ئهبي له عه شق
له جواني

۲۰۰۵

پياوښك ته ستيره ي ته دواند
پياوښك به تيشكه كاني خوړ
وينه ي ياره كه ي ده كيشا
باسي ناسكي بو ــ با ــ ده گيرايه وه
ئيهوت : ئه ي ئاو
ياره كه م له تو نه رموشلتره
ئيهوت : ئه ي ئاگر
ياره كه م له تو عاشق و
گهرمتره
به به فري تهوت
رهنگي ياره كه م له دلي تو سپي تره
به باخچه ي تهوت
بوڼي ياره كه م له بوڼي تو خوشتره
تهوپياوه
عه شق بالنده ي ئاسماني سهري بوو
عه شق هه ر عه شق
كراسي باراني بهري بوو
ئهو پياوه ياره كه ي
هه رچي ئاوينه ي وه فا بوو شكاني
رېگاي ژواني له دلي شاردده وه

ئەو پياۋەي
بۇ مالى تەنيايى ناردەۋە
ئەو پياۋە
ئەستىرەي ون بوۋە
ۋىنەي تاريكى ئەكىشى
نازانى ئاۋ نەرموشلترە ياخود بەرد
نازانى دلى بەفر سىپى ترە
ياخود دلى تەنيايى
نازانى باخچەكان بۇن خوشترن
ياخود مەرگ

۲۰۰۵

دەنگت ئەچىتەۋە
سەر پىكەنىنى ئاۋ
گولم باسىكى ترم دەۋى
ۋا مەستم كات
هەست بەسىپىتى بەفرنەكەم
هەست نەكەم
رۆژى دەبى بىرم
هەست بە دلترەي ئاگرەكەم
هەست نەكەم
باران و فرمىسكەكانى تۆ
لەپەك دەچن
گولم باسىكى ترم دەۋى
بىزار بووم لەپەيامەكان
دېرېكىان نىە بۇ عەشق
سۆزېكىان نىە بۇ ژبان
خەيالېك بۇ جوانى
بۇ بىر كەردنەۋە
لە تەنيايى
لە نەرموشلى ئاۋ
لە منالى بەفر
لە بىدەنگى بەرد
لە شىپى ئاگر

لە چاو مەستی باران
لە کردنەوێ
دەرگای ژیان و مردن
گۆلم لەم دلی تەری ژياندا
هیچ شتێک نابینم
هیندە ی گریانێ مندالی
تەنیا ی ژنی پەستم کا
هیچ نابینم
هیچ نابیستم
هەر بەیتە کوێه کانی روژگارە
تۆشتی بلی
چرپە ی دەنگت
دەچیتەوێ سەر پیکەنپنی ئاو
دەچیتەوێ سەر خەیاڵە کانی کوتر
لە کاتی پوش راکیشاندا
دەچیتەوێ
سەر نامە یه کی دلدار ی
بەر لەوێ
لە دڵوێ بگاتە گۆل
لە ئاوا دەخنکی و
دپره کانی تەمەنی کالدەبنەوێ
گۆلم تۆ شتی بلی
من هەر چیم پی بوو
وتم بۆهیچ و پووچی ژیان و شەرەکان
بۆ جوانی کوترەکان و
بۆ عەشقی ژن و
تیکدانی شتە پیروژهکان

۲۰۰۵

نامە یه ک بۆ عیسا چیا ی
هاوری بمر بەخشە
نەهاتم بۆلات
بمر بەخشە نەمتوانی بێم و
قومی گریان ی
مشتی پیکەنین
رۆکەمە ئینجانە ی شیعی سەرتەوێ

بم به خشه نه متوانی
په نجه ره یه ك له خه می دلت بکه مه وه
هاوری بم به خشه
ئه ورؤژه ی سه فهرم کرد
ئه ورؤژه ی
سه ری خؤم دایه دهستی قه ده ر
قه ده ری غوریه ت
قه ده ری ته نیایی
قه ده ری حه سره ت
بم به خشه
شپرزه بووم وه کو باران
وه کو — با —
له ریگا ئاورم دایه وه
دلم بؤ کوچه کانی منالی
سه ر گهردان بوو
هاوری
بم به خشه
خؤم دایه دهستی قه ده ربك
ئاشنای کردم به هه ناسه کانی
به ره لاترین ولات
به ره لاترین تورکیای دونیا
هاوری بم به خشه
چه ند لاپه ره یه کی سه فهرت
بؤ ده نوو سمه وه
له تورکیا — سالمی شاعیرم
بیرکه و ته وه
که ده لی : تورکان هینده بیفهرن
له شه خسیش ئه ده ن زهره ر *
به خه یالی ئه فلان و نه وه
هاوری به خه یالی سوفیسته کانه وه
به خه یالی زور باو ئازادی یا مهرگ
وهك — با —
به دارستانه کانی
یوناندا ده رویشتم
تا له فه لسه فه بگه م
تا له گه ل سوقراتا

پيڳيڪ ڙهه هر بخوموه
هاوري گهيشتمه نه سينا
زبلداني ميژووم بيني
پرسپاري سوقرات و
نه فلانوونم كرد
هيچيان لهوي نه بوون
نه سينا بي فلهسهفه دهريا
هاوري به دلي نهو دهرياهه دا رويشتم
كه هوميرؤس
له نه ليادهو ئوديسهيا باسي دهكا
تا گهيشتمه روما
له روما له كچيكم پرسى
نيرؤن چؤن دلي هات
روما بسوتيني؟
وتى : نيرؤن دلي نه بوو
تؤ پياوى بي دلت نه ديووه؟
وتم : نيشتيما نه كهى من
پره له پياوى بي دل و
باسى بچوكى دلي چوله كه كان ده كه ن
پياوه كانى نيشتمان كه م
دلپان نيهو
نه لين نهى نيشتمان
تؤ له دلمانداى
هاوري روما رومانپكه
به پيكه ر نووسراوه ته وه
نه متوانى نهو رومانه
بخوبنمه وه
نه متوانى گوئ له كپى
روما بگرم
گهيشتمه نه لمانيا
پروام نه ده كرد هيتله ر
لهوي ژيابي
به دانيماركا چووم بو سويد
سالى ته مه نم به خشيه به فر
هاوري بم به خشه
ناتوانم هه سره ته كانى

چاوه پروانی که مپ بنووسمه وه
بم به خشه
نهمتوانی له لاتیم
نهمتوانی قومی گریان
مشتی پیکه نین
روکه مه ئینجانه ی
شیعری سه رته وه

۲۰۰۲

ئه بی یاری به ئاگر کهین
تۆچه تره کهت
له ژیر باراندا هه لده ده ی
تا ته ر نه بی
خو ناتوانی ری له بارانی
روانینه کانم بگری
تۆ چۆن گلاسیک ئاو
ئه پرژینیه ئینجانه ی گوله کانه وه
ئاوا ئه پرژیمه چاوه کانتته وه
تاتینوبتی
گولی چاوه کانت بشکینی
که ئه تبینم
ته واو منال ده بمه وه
پیری کالمان ده کاته وه
بۆری له عه شقی من ده گری
با به عه شقه وه بسووتین
مردن ژیا نی ناخۆش کردو وه
په نجه ره یه ک نیه
مردن نه یشکینی
ئاویک نیه مردن
وشکی نه کاته وه
ده رگایه ک نیه
مردن نه یترا زینی
ریگایه ک نیه
مردن بۆ خو ی نه یباته وه
که سیک نیه
مردن نه ی دۆزبته وه

ئاگرېڭ نيه
مردن نهى كوژېنېتته وه
لهم بيا باني ژيانه دا
عاشق نه بين
چون گول له دل مانا ئه روئ
ئەبى چيترمان پېښكرى
عاشق نه بين
بوړى له عه شقى من ده گرى
چى روئ دات
ئەگەر به بونى گولە كانت
مەستم بکەى
چى روئ دات
ژيان به ماچ بنووسينه وه
بو وهك مردن
وهك ته نيایى
په ستم ئەكەى
بوچى نابى
ئەگەر يارى به ئاگر كهين
بوچى نابى
ئەگەر بلېن به ردېش نەرمە
باوهك باران
تينوېتى ژيان بشکېنين
له به فره وه ئەبى وانه يهك
فېربين
چون به كپى ئەچېتته وه
له چاوى ئاگر پروانين
هه تا دهمرى سه ما ده كات
ئەبى ئېمه يش سه ما بکەين
سه ماي عه شق
سه ماي فېرين
سه ماي پروانين
سه ماي خه يال
سه ماي وه رين
سه ماي كازيوهى به يانى
تا ژيان پېرى له جوانى
ئەبى ژيان رهنگرېژ بکەين

بەرەنگەکانى عەشق
بەبى عەشق ون ئەبىن
لەدارستانەکانى ژياندا
بەبى عەشق تەنيا ئەبىن
لە کۆلانەکانى ژياندا
بەبى عەشق تەنيا ئەبىن
لە پىکەنپىن و گریاندا
ئەگەر بالەکانى عەشق نەبى
ناتوانىن
بۆن بەئەستىرەيەكەو بەکەين
ئەگەر چاوەکانى عەشق نەبى
شوېن پىي پەپوولەيەك
نابىن بەدلى باخچەو
عەشق نەبى
نالەى ژنىكى تەنيا نابىستىن
بەبى گۆرانىەکانى عەشق
ئەم کاولەى ژيانە
ئاوهدان نابىتەو
ئەبى عاشقى بالندەيەك بين
لەکاتى فريندا
ئەبى عاشقى گولیک بين
لەکاتى وەریندا
ئەبى عاشقى باران بين
لە کاتى باریندا
نابى ھەر عاشقى
شتە عادەتيەکان بين
تا پارسەنگى ژيان تىک نەچى
ئەبى عاشقى زەرەى کەر
بۆرەى مانگا
میاواندن پشیلەو
ورەى تراکتورو
قووقە قووقى کەلەشپرو
زیکە زیکى سىسرك و
لورە لورى گورگ و
نەرە نەرى شپربىن
ئاسايیە لەژوورەکانماندا

لەجیڤی وڤنە ی سیاسییەك
وڤنە ی پەتاتەیهك هەلواسین
ئاساییە ئەلبومەكانمان
پربن لە وڤنە ی بەتال
ئەگەر عاشق بین
هەموو شتەكان هاوریمان
ئەگەر عاشق نەبین
ناتوانین هیچ بین

مردن کەوانە ی شتەکانە

وەك _ با _ دەرواو
وەك بەفر ئاور دەداتەو
ئاور بۆ منالی دەداتەو
گولەکانی هەلدەوەرین
بالندەکانی ناخی
بۆ دووچار
مالئاوایی لیدەكەن
بالندەکانی ناخی
بەبال شتێکیان
لەسەر دلی نووسیوە
وەك یادگاری
شەوێکی بارانای
تا لە تەنیایدا
هەناسەپەکی ئارامی
بەخەیاڵدايیت و
ئەو یادگەر
بخوڤنیتەو
کە لە وڤنە ی
ئەستیرەیهك دەچی
کە هیچ نیە

وہڪ با دہرواؤ
وہڪ بہ فر ئاور دہداتہوہ
ئاور بؤ منالی دہداتہوہ
گولہکانی بہدہم ہلہورینہوہ
ہیندہی مہمکی کوتری
بؤنی بؤ روڈہکہنہ ریگای خہونہوہ
گولہکانی بہدہم ہلہورینہوہ
دہلین تویش
لہکاتی وہریندا
ئہو بؤنہ داکرمینہ
تا لہکاتی ہہراسانی و
خہمگینیدا
بہختہوہری
پرژیتہ ئینجانہی
خہیالی دہستہکانتہوہ
مردن لہ سہوازایی
باخچہکەت دوورکەویتہوہ
مردن گہمارؤت نہدا
مردن ئاوینہکانت
نہکاتہ خولہمیش
بہلام ئاخ مردن دی و
چرای ئومیدہکانی
فریدہداتہ دہریاؤہ
مردن دی و بارانی
روانیپنہکانی
بہخول دائہپوشی
مردن دی و
تریفہی پیکہنینہکانی
لہ چالیکی تاریکا ئہشاربتہوہ
مردن دی و
یادگاربیہکانی پی راناگہن
مردن دی و زرمہی کەوتنی
ہہمووشتہکان دی
وہڪ - با - دہرواؤ
وہڪ بہ فر ئاور دہداتہوہ
دہرواؤ دہرژئی بہ سہر مردنا

ئاوردەداتەوہ
مردن دەرژیت بە سەریا

۲۰۰۵

بى ۛرەنگەکانى خۆشەويستى

ئەتوانى سەيرى گۆل و
بالندەو باران و ئاگر كەى
ئەتوانى سەيرى بەفرو
بال و دەريا و دارستان كەى
ئەتوانى لەمىروولەيەك وردبىتەوہ
ئەتوانى شۆربىتەوہ
بۆ تروسكاي ناو بىرېك
ئەتوانى بەروانىنيك
بچىتە ئەودىو ھەورەكانەوہ
ئەتوانى ھەزار سال دانيشى بەديار
رووتبەوونەوہى ژنيكەوہ
بەلاتەوہ گران نيە
لەشەقامىكى چۆلا
سەدەيەك چاوەرېي كەسيك بكەى
كە عەياميەكە مردووە
بەلاتەوہ ئاساييە
نامەيەك ھيئدە بخوئىتەوہ
تا ديۛرەكانى بەتيشكى چاوت
ئاگر دەگرن
ئەتوانى بچىتە قولاي ئاو
دليشت ڤرېي لە چراكانى عەشق
ئەكرى لەگەل كۆتريكدا بڤرى و
ھەگيز نەنيشيتەوہ
تاسەر زەوى
داواى ليۛبوردن نەكا
ئەتوانى بەكۆمەليك تەمەنەوہ
مناليك بى
بۆنى گروگال لەدلت بى
ئەكرى ھەرىچى سيۛوى دونياھەيە
لەزەتى مەمكى ژنيك نەبەخشن

ئەبىي خۇر
ھىندەي چاۋى ژنيك گەرم نەبى
ئەبىي ئاۋ
ھىندەي دلى ژنيك گەرم نەبى
ئەشى ئاگر
ھىندەي ژنيك سەمانەكا
ئەشى باران
ھىندەي ژنيك
تىنويىتى نەشكىنى
ئەشى بەفر
ھىندەي ژنيك
كپ و سىپى نەبى
ئەكرى ھەموو شتىك لەياد كەي
چاۋەكانى ژنيك نەبى
ژنيك ئەتوانى واپكات
ھەست بەتەرى باران نەكەي
ژنيك ئەتوانى
بەسىپىتى خۇى داگىرتكا
ھەست بەسىپىتى بەفر نەكەي
ژنيك ئەتوانى بەسۆزى خۇى
داتپوشى و
ھەست بەسۆزى باخچەنەكەي
ژنيك ئەتوانى
بەجوانى وېرانتكاو
ھەست بەجوانى
كۆترەكان نەكەي
ژنيك ئەتوانى
فېرى فېرىنتكا بى بال
ژنيك ئەتوانى بەپېكەنين
خەيالتكا خەيال
ئەتوانى لەدەريايەكدا
بەپېچەوانەي باۋە مەلەكەيت
ئاتوانى شەپۆلەكانى ژنيك
ئارامكەيتەۋە
ئەتوانى گولېكى تەنيا
بۇ باخچە بەرىتەۋە

ناتوانی دلی گریاوی
ژنیك ژیركه یته وه
ئه گهر ئاهه كانی نه بیستی
ناتوانی لیوه كانی سووركه یته وه
بی رهنگه كانی خوشه ویستی

۲۰۰۵

دهست و دنیا
دهستیكم خهون دهبینی و
له خهونیدا
سلاوله بالنده كانی ژبانده كات
سلاو له سیبهری یادگاریه كان
سلاو له شوینپی
چوله كه كانی منالی
دهستیكم خه یالده كا
خه یالی په شیمانبوونه وهی
ئه و نامانهی
بو بهردی نووسیوه
خه یالی ئه و روژانهی
بو ئاوپیکه نیووه
دهستیكم به كول دهگری
دهلی ئیمه عاشقه كانی روژگارین
ئیمه هه موو شتیكمان خوشدهوی و
دوژمنی خویمانین
ئاسمانی ئیمه
له دلۆپی باراندایه
باخچهی ئیمه
له سه ر بالی کوتریکه
په نجه ره ی روانینی ئیمه
ئیوارانی ئاوابوونی خوره
هه لکردنی شنه بایه
له وسه ری کولانه وه
به لام ژبان دووره
له باخچه و
په نجه ره و شنه بای ئیمه
ژبان پره له دهنگدانه وهی

دەنگە ھىچە كان
چمكى دونيا بە دەستى
دەستە بە تالە كانەو ھە

۲۰۰۵

سبەى دلىك دەوهرى
كچىك لەكوتر دەچى و
نوقمى روناكى و
جوانى دەبىت
بارانىكىش نەرم نەرم
دەرژىتە دلى ئەم ئىوارە
خەمبارەو
ئىمىرۇ گولپك دەوهرى و
سبەى دلىك دەوهرى
دوڭنىش دەبىتە دەستىكى
كال بەرەنگە كانى زەمەنەو
زەمەنىش وەك شتىك
بەشە قامە كانى ژياندا رادەكات و
وەرزە كان دىنى
زىستان دى
گوناهە بەفرنەبارى و
تۆ بەھەناسەت
گەرمى نەكەيتەو
بەفر كە دەگاتە دلى گەرمى تۆ
دەبى بە ئاو
بەدەم ھاژەى خەيالەو
دەرژىتە دەشتە كانەو
منىش لەبىابانى تەنبايەو
دەگەرېمەو
بۇلاى جوانىيە كانى تۆ
دەگەرېمەو
بۇلاى فرىنە كانى تۆ
دەستە كانىشم وەك بەفر
دەرژىنە پىدەشتە كانەو
بىھودە دەمەوى
ئىوارەيەكى تەر وەك چاوت

به پانييه كى گەش وهك دلت
منال منال منال
منال بمه وه
بيهوده ده مه وي
له تودا بمرم
به كهس نه ليم مائاوا
له باخچه كهى تودا راکشيم
كه خونچه يهك كرايه وه
هاوار كه م بيهوده وه
سبهى دليك ده وه ري

۲۰۰۵

ريگايهك له چاوه كانتته وه

دوور له ريگاي باران
دوور له ريگاي - با -
به ريگكايه كى تر
ده گه مه باخچه
ريگايهك له گهرمى چاوه كانتته وه
بو ژيان ده ست پيده كا
ريگايهك له روانينه كانتته وه
بو ئاسمان ده ست پيده كات
ريگايهك له گريان و
پيكه نينه كانتته وه ده ست پيده كا
ريگايهك نهو سه ري به عه شق
به ئاسمان به ته نيایى
به منالى به گريان به نائوميدي
كو تايى ديت
ريگايهك ديت
ريگايهك ده مباته وه
بو دارستانه كان و شه ونمى
خه وتووى سه ر دره خته كان ده بينم
هپلانه ي پر جريوه ي
بالنده كان ده بينم
كه چه ند دوورن له خه يالى
مردن و شه ر

تۆ دەلپى:
سەيركە ئەم ھىلانەى ژيانە
چەند پرە لەبالى نائومىدى
من دەلپم ئەم ژيانە
چەن ھىلانەى نائومىدى و
چەن مالى پر بەختەوهرى درۆ
ئاوهدانى كردوتەوہ

۲۰۰۵

پىرى ئاور لەمنالى دەداتەوہو دەگرى

نامەوېت پىرىم
نامەوېت بەكۆلانى پىرىدا
تېپەرم
نامەوېت سلاو لەپىرى بکەم
نامەوېت دەنگى ھىچ بالندەيەكى پىر
پىرژىتە ژوورەكەمەوہ
نامەوېت ھىچ ئاويكى پىر
ئاگرى خەيالەکانى مناليم بکوزېنيتەوہ
نامەوېت ھىچ باخچەيەك
گولپىكى پىرىم بۆ بنپىرى
نامەوېت ھىچ ئەستېرەيەكى پىر
لە ئاسمانى منا ھەلبى
نامەوېت بەفرى پىرى
گولەکانى دلەم سىپى كا
نامەوېت شەوہ گىژەکانى پىرى رۆژەکانى تەمەنم
ھەراسانېكەن
نامەوېت _ با _ ي پىرى
يارى بەچىمەنى باخچەكەم بكا
نامەوېت لە ھىچ ئاوينەيەكى پىرىدا
رووخسارى خۆم ببينم
نامەوېت ھىچ نورپىكى پىر
خۆى بەناوچەوانمەوہ ھەلواسى
ئەمەوېت
مناليم منال
ئەمەوېت كال بىم كال

ئەمە وېت لە دلوپى بارانا
خەيالېم خەيال جولانە دروستكەم
ئەمە وېت لە سەر بالى بالندەكان
دانيشم ھەست بەگەرەيى
ئاسمان نەكەم
ئەمە وېت
لەگەل بالندەكاندا بفرم
بو سەردەمىكى تر
كە نوقمى خوكوشتنى
پەپوولە نەبىت
كە نوقمى دەر بەدەر كردنى
كوترەكان نەبىت
نوقمى شاردنەوھى جوانى و
ئەتك كردنى ژن نەبىت
ئەى دۆستى خەيالەكانى منالى
ئەى پارى شەوھەكانى منالى
من دلم پرە لە لەگول
من دلم پرە لە ئاو
من دلم پرە لە تيشك
نامە وېت ھەست بەگەرمى
باخچە نەكەم
نامە وېت ھەست بەتەنكى — با — و
نەرمو شلى ئاو بكەم
نامە وېت
ھەستى بەمەستى بەفرو
بىدەنگى بەرد نەكەم
ھاواردەكەم
ئەو ژنە باخچەيەك بوو لە گول
ئاسمانىك بوو لەكوتر
لەئەستىرە مالىك بوو لە گورانى و ئاواز
پىدەشتىك بوو لە شەپول
لەئاگر
دەريايەك بوو لە جوانى لە ناز
پىرى خاموشى كرد پىرى
پىرى روانىنەكانى لىسەندەوھ
پىرى ھەنگاوەكانى خاوكردەوھ

پیری خەيالەکانی کالکردەو
پیری سازی منالی شکان
پیری چاوەکانی پرکرد
لەتاریکی و گریان
لەئاسمانەکانی پیریدا
ژوورێک نیه بۆ ئاسودەیی
لە گەرەكەکانی پیریدا
کۆلانیك نیه بۆ خەيال
لەدەریاکانی پیریدا
شەپۆلێک نیه بۆ پێکەنین
لە ئاھەنگەکانی پیریدا
گۆرانیەك نیه بۆ خەم
ئەي منالی من کاتیك
سەرگەردانم
رەنگەکانی تۆ لە روخسارم کالبیتەو
شوێن پێیەکانی تۆ
لەباخچەكەم دوور کەوتتەو
ئەي منالی من بەناوی عاشقەکانەو قسە دەكەم
بەناوی مردووەکانەو قسە دەكەم
ئەوانیش لە داخی پیری مردن
ئەي منالی پیری پەنجەرەیهكە
بەرووی مردندا دەکریتەو
ئەي منالی پیری دەرگایەكە
مردن ئەیکوتی
پیری بالندەیهكە
روووەو مردن بالەکانی کردۆتەو
پیری ئاوێكە روووەو مردن شەپۆلدەدا
پیری / با یەكە شتە سادەکان ئالۆزدەكات
دوا قسەي پیری ئەوێه دەلی : ھاویری درەنگە
ئاور لە منالی مەدەرەو ئەبێ یروین
درەنگە وا خۆر ئاوا دەبێت . مردن لە سەری کۆلانی لیگرتووین

2005

سووپاس بۆ ئاوەنە

ئاوېنە خۆم بۇ شى دەكاتەو
ئاوېنە خۆم بە خۆم دەناسىنى
ئاوېنە رامدەگرېت
ئاوېنە ئەيدوېنم ئەمدوېنى
ئاوېنە شەرم لە گەلدەكا
ئاوېنە پەشىمانىيەكانم دەخوېنىتەو
بە ئاوېنە نامەى تيشكى
بۇ كچەكەى دراوسېمان دەنېرم
بە شەوقى ئاوېنە
بە كچەكەى دراوسېمان دەلېم
وەرە دلدارى بكەين
پېى دەلېم : چرپەى دلم
لە ناو شەوقى ئاوېنەدايەو
دەيگرمە تۆ
كە شتېكمان ديار نەبى
سەيرى ئاوېنە دەكەين
كۆترەكان لە ئاوېنەدا
بەرزتر دەفېرن
باخچەكان لە ئاوېنەدا
تەر تر ديارن
بووكەكان لە ئاوېنەدا
هەست بە بەختەوهرى دەكەن
مندالەكان لە ئاوېنەدا
ئەيانەوېت قسە بكەن
شۆفېرەكان لە ئاوېنەدا خەمى ئەوہيانە
سەلامەتى ژيان ببينن
زىندانەكان لە ئاوېنەدا
هەست بە پرووناكى دەكەن
قەرەجەكان لە ئاوېنەدا
بۇ نىشتيمان دەگەرېن
ئاوېنە ھاوړې شتەكانە
تەنھا مروؤفەكان سەيرى ئاوېنە ناكەن
سووپاس بۇ ئاوېنە
لە دلى ئەودا زانيم
لە ژېر ئەم بارانەدا خەرىكە ئاگر دەگرم
لەم پرووناكىيەدا پەيكەرېكم لە تاريكى

بەم بەفرە ڕەش ڕەش دەچمەو
بەم بەیانییە
هەراسانی ڕزاوێتە چاوەکانی ئیوارەو
سووپاس بۆ ئاوێنە
پرووتبوونەوێکانی جوانتر کرد
پشکۆی لەرزەتەکانی گەشاندەو
دەستی گرتە بۆ کوچەکانی مندالی
وێنە یارابردووی بۆ هینامەو
گریام ڕایگرتە پێی وێ: تۆ ئەمڕۆ لە دوینی ناچی
تۆ خۆت نیت ، ئەی خۆت لە کوێیە .
2005

دیسان منالی

ئەي منالی
کەمردم
تۆیش لەگەڵما
وێرە گۆرە کەمەو
کە سەفەرم کرد وێرە
لە تەنیشە دلمەو دانیشە
کە نووستم
سەرت بخە سەردلم
کە گریام پێکەنە
کە ئاگرم تێبەر بوو
سەتلی ئاو بێنە
ئەي منالی ئەگەرچی
من دۆستی تۆم
بەلام دۆستی
گوناھیشم
ئەگەر چی دۆستی یاریم
بەلام دۆستی شەڕیشم
ئەگەرچی دۆستی بەختەوێرم

بەلام نائومېدېش
بەشىكە لەمن

چى ئەتوانى پرەنگى وېنەكانى منالى تۆخ كاتەو
بەو بەفرە تاريكر
ھەر درەختەكان
مەستى كۆلەن
ھەر شەقامەكان
لەئاهى تەنپايى ئەزانن
كەس بەدەرەوۋەنيە
كەس دەرگا ناكاتەو
كەس دەستى كلو بەفرى
ناگرى و بۆمال بېياتەو
مېن جار جار بۆ ئەوۋى
دلى چاوم نەشكىنم
بە ئەستەم
پەنجەرەكە دەكەمەو
ھەوايەك سارد
يەك دوو كلو بەفرى ھىلاك
خۇيان ئەكەن بەبالندە
ئەرژبە چاۋەكانمەو
بۆنى گەلا وەريوۋەكانى
باسى ھىچ و پوۋچى
ژيان دەكەن
منىش بەھەناسەيەك سارد
وەك باى سەرگەردانى كۆلەن
منالى خۆم دېتەو ياد
بەلام دەنگىك لە دوورەو
دالى: مەگەرى و نامدۆزىتەو
ھىچ بىرم لېمەكەرەو
ئېستە چۆنى
ئاۋاڭزى
وەك دووكلەلى جگەرەكەم

لەبۆشاییدا بڵاودەبمەو
کەسێک لەمەردن ناگەرێتەو
تازە خەیاڵی منالی
ئەم رۆژە ساردانە
گەرم ناکاتەو
تازە ناسکیی منالی
ناڕێتە چرچ و لۆچی
دەموچاومەو
بەو بەفرە تاریکە
دلم هەر لای منالیمە
ئەبێ ئەویش
بیرم نەکات
ئەبێ ئەویش
بۆمن نەگری
ئەبێ ئەویش
تەنیا بێ
دلم هەر لای ئەو کاتە
کە بەپەنجە وردەکانی
بێدەنگی پەنجەرەکی ژوورە کەم
راچەنێ
دلم هەر لای ئەو رۆژە
کە لە چاخانە یە کدا
لە پاسێکدا
لە مزگەوتێکدا
لە پشتهوە چاوم بگری و
پیم پیکەنێ
من خەیاڵ ئەمنووسیتەو
بەم هەموو گوناھەو
بەم هەموو شکستەو
بەم هەموو پەشیمانی و
حەسرەتەو
چی ئەتوانی
جاریکی تر
دەزووی پچراوی
کۆلارە یەکی منالی و
دلی من گرێداتەو

چى ئەتوانى
هەلماتىكى شووشەى ناسك
لەگەل دەستەكانى مندا
ئاشتكاتەو
چى ئەتوانى
رەنگى وېنەكانى منالى
تۆخ كاتەو
چى ئەتوانى
بەفروئاگر
تارىكى و خور
تەمومزو سادەپى
شېرزەپى و ئارامى
جوانى و ناشرىنى
كۆكاتەو
بەو بەفرە تارىكە
من خەيال ئەمنووسىتەو
دلم ھەر لاي منالىمە

۲۰۰۵

شەرى خۆكوشتنى پياوڭ

وەرە شەرى
خۆكوشتنى پياوڭ بېينە
شەرى نىگەرانيەكانى
شەرى ھەسرەتەكانى
شەرى پياوڭ بېينە
لەگەل ناخى خۆيدا
لەشارى ناوہوہى
مالىك نىە لەم شەردا
وېران نەبى
دارى نىە لەم شەردا
كەمى ھەناسەى پى مابى
بالندەپەك نىە
بالەكانى نەشكابى

ئاۋىنەيەك نىيە
تارىكى نەينووسىتەۋە
پەنجەرەيەك نىيە
ترس پىۋەى نەدابى
دەرگاىەك نىيە
بۆكردنەۋە بەتاسەۋەنەبى
باخچەيەك نىيە
خەۋن بەسەوزايىيەۋە نەبىنى
شەقامىك نىيە
تەنيايى پىياسەى لىنەكات
گۆرەپانى نىيە
پىرنەبى لەئاسەۋارى شەرى
خۆكۈشتىنى ئەم پىاۋە
ئەم پىاۋە پەيانىان
لەگەل ھەلاتنى خۇردا
ئاۋادەبى ئىۋاران لەگەل
ئاۋاپوۋنى خۇردا
ھەلدى
ئەم پىاۋە چەندىن جار
خۆى كۈشتۈۋە
چەندىن جار
لەسەر گۆرەكەى خۆى
بخوردى داگىرساندۈۋە
ئەم پىاۋە
دەچىتە دەرىاۋە
بىدەنگى بەردەكان راۋدەكات
ۋەك باران
ئەرژىتە تىشكە كالەكانى خۆرەۋە
ئەم پىاۋە
چىرۋكى رەنگاۋرەنگى ھەيە لە گەل ژندا

دەستى گۈل دەگرى و
فېرىدەداتە
ژېر پىيى ژنەۋە
بەئاگر دەلى
پىرۋ گەرمى لەژن ۋەرگرە

بەبەفر دەللى سلاو لە سپىتى
ژن بکە
بە کوۆتر دەللى ژنىك لەتۆ زياتر
دەفرى
بەباخچە دەللى
من مەستى بۆنى ژنم
نەك بۆنى تۆ
بەئەستىرە دەللى
من تىشكى چاوى ژنىك
لەت لەتى کردووم
نەك تىشكى تۆ
بەمانگ دەللى من وېرانى
ترىفەى ژنىكم
نەك ترىفەى تۆ
بە _ با _ دەللى من شىواوى
هەناسەى ژنىكم
نەك وژەى هەناسەکانى تۆ
ئەم پياوھ
تا ئەوپەرى منالى سادەىە
تا ئەوپەرى باران تەرە
تا ئەوپەرى بەفر خەيالە
تا ئەوپەرى بەرد بىدەنگە
تا ئەوپەرى ئاسمان دەريايە
تا ئەوپەرى دەريا ئاسمانە
تا ئەوپەرى فېرىن بالە
تا ئەوپەرى ژيان منالە
وەرە شەرى خۆکوشتنى
پياوڭ بىينە
شەرى نىگەرانيەکانى
شەرى پەشيمانىەکانى
شەرى حەسرەتەکانى
شەرى شکستەکانى
وەرە شەرى پياوڭ بىينە
بەرلەوھى خۆى بکوژى
بەدەستە ئالەکانى تۆ کوژرا.

پياوڻك پر له خه يالى زمان

(*بۇ فەرهاد شاكهلى)

پياوڻك
نوقمى نىگه رانيه
كه زمانى ئەبينى پرزاوه
پياوڻك نوقمى دلته نكيه
كه زمانى ئەبينى كوژراوه
پياوڻك به وه خواى نامىنى
ئاسمانى زمانى
ئەستېره لى ئەمرى
ئەم پياوه پريره له خه يالى زمان
ئەم پياوه
پريره له بالى زمان
ئەم پياوه
پريره له خه يالى زمان
نابى تو نىگه رانى
ئەتوانى روڭمان
به نوورى زمان داپوشى
ئەتوانى وابكه
ده رىاى زمانمان
له تەمى روژگارى
جوانتر بدره وشيته وه
ئامان نه هيلى
گولى زمانمان بى بون بى
ئامان نه هيلى
زمانمان وهك منالېكى
سەر گەردان بکری
ئامان نه هيلى بيته هاورى جه لادەکان
ئامان نه هيلى
زمانمان سلاو
له بازرگانه كانى خاك بکا
ئامان نه هيلى

خۆرى زامانمان لەمالى دلد
ئاواييت
نەهيلى زريان دەستى پايز بگري و
رەنگەکانى زامانمان بريندارکا
ئەتوانى رى خوشکەى بۇ باران
زامانمان تير ئاوكا
زامانمان پاراوكا
ئامان نەهيلى
قەلەمه بچوکه کان
بالى کوترەکانى زامانمان کەن
تو پياويكى پير پيرى لەخەيالى زمان
ئيشى تو ئەوہيه
بە بەفر بليى
بەکپى بەزمانەکەم بدوئ
بانەشيوي
ئيشى تو ئەوہيه
لە ئاپوراي شەقاميکدا
دەستى زمانەکەمان بگري
تا ماشيني سياسيهك
حيزيک
نەيکاتە ژيرەوہ
ئەى زمان دۆست
ئيشى تو ئەوہيه
کراسيک
لەشەونم و خور
بکەيتە بەرى زمانەکەمان و
بەدەستە چلکەنەکان بليى
بوخاترى خواوہند پيسى مەکەن

۲۰۰۵

دلم خوشە خەريکە جوان دەبمەوہ

پيدەکەنم
يان دەگریم

خەيال دەكەم يان مردووم
دلم خۆشە
خەرىكە جوان دەبمەو
دەلپى ئەو رۆژەيە
كە تۆمبىنى
دەلپى ئەو رۆژەيە
بەناو باخچەكەدا
بارانەكە راويدەنام
وېنەكانى تۆم
بەدلمەو نووساندىبوو
تاتەرنەبن
دلم خۆشە
دەلپى ئەو رۆژەيە
بەزەردەخەنەو
پەنجەرەكەت پېوھدا
دلت بۆ كرمەو
دەلپى يەكەم رۆژە
گول دەبىنم
دەلپى يەكەم جارە
گوپم لەھاژەى ئاو دەبى
دەلپى يەكەم ئىوارەيە
خۆم لەئاوېنەدا دەبىنم
خەيال دەكەم يان مردووم
دلم خۆشە
ژيان سادەيە
ئەمىرۆ لەو رۆژە ئەچى
كە گۆرانىيەك دەبىردمەو
بۆ ئىوارانى كۆترەكان
گۆرانىيەك
لەقرچەى نيوەرۆى ھاویندا
ناخى پىر دەكردم لەبەفر
لەتۆفانى
شەوېكى زستاندا
وەك ئاگر ئەرژايە
ھەناسەى ژوورەكەمەو
گۆرانىيەك

گه لاوگوله
وه ريوه كانى له ئاميزده گرت و
ده يووت : به هاريك به ريگاويه
پره له بالنده و
رهنگ و ئاو
پره له ژيان و ناسكى و
خه يال و هه تاو
گورانييهك
وهك ده ست
په نجه ره كانى ده كرده وه
وهك — با —
دره خته كانى ده له رانده وه
گورانيهك
ده مكاته پياويك له خه يال
گورانييهك
وهك ده ستى
په نجه ره كان ده كاته وه
دلّم خو شه
خه ريكه جوانده بمه وه
ده ليى ئه و روژه يه
تۆم بينى
ده ليى ئه و روژه يه
دهرگاي قه فزه كانمان شكان
ده ليى ئه و روژه يه
وينه كانى ديكتاتورمان دراند
ده ليى ئه و روژه يه
له سه ر به فره كه
نووسيمان
به كپى يه كمان خوشده وى
ده ليى ئه و روژه يه
ليوت وهك ليوى گوله كان سووربوو
چاوت وهك ئه ستيره كان
ئه دره وشايه وه
قزت وهك قه رسيله كان
پربوو له بالنده
كولمه كانت وهك مانگ

تريفه ي ليدەرزا
مەمكەكانت
وەك دەرياكەن
شەپۇلى دەدا
خۇيشت وەك ژيان
تەر تەر بووى بەعەشق
بەروانىن
بەسووتان
دلم خۇشە
خەرىكە جوان دەبمەو
دەللى ئەو رۇژەيە
تۆم بينى
دەللى ئەو رۇژەيە
بەزەردەخەنەو
پەنجەرەكەت پىئوۋداو
دلت بۇ كىرمەو

۲۰۰۵

سېمە كەسپك وەك من

نامەكانم
فېردايە دەرياو
دەمى ماسپىەكانم
پىر كىر لەخۇل
سەگەكانم
لەقەرسىلەكاندا بەستەو
هېلانەي كۆترەكانم
بەدووكەل شارەدەو
دلى ئاوينەكانم
پارچە پارچە كىر
وېنەكانم دايە دەم باو
كتىبەكانم
كىرە كۆلارەيەك و
لەبالەكانىم نووسى
منالى تۆ لەكوپى

بۇ ناگەرئىتەۋە
لەۋە زياتر
بەرگەى ئەم ژيانە
ھىچە ناگرم
يادگاربيەكانم
فېردايە ئاخورى ئەسپەكانەۋە

ئەۋپەنجەرەيەى
بەيانيان بەروى دەريادا دەمكردەۋە
بەتاريكىم سپارد
چۆلەكەكان بەجربوۋە
ژيانيان دەنووسىيەۋە
تاكىك پىللاوم تىگرن
شتەكانم قسەدەكەن
ژيان فەرامۆشىكردووين
شەقامەكان پىربوون
لەگەلاى ۋەربوون
خۆشتىرىن بۆن
لەگيانى مردووى
ئەۋانەۋە ئەرژىتە باۋە
من بۆئەستىرەيەكى
سەرگەردان دەگەرېم
ورشەى لە ھىچ
ئاسمانىكەۋە نابىنرى
من پەستم نىگەرانم
خەمبارم
پەستى ئەۋەم
سبەى ھى من نىەو
كەسىكى تر
لەشەقامەكاندا
بەشوئىپىكانى مندا
دەرواۋ
ھەست بەگەرمى
شوئىن پىيەكانى من ناكات
كەسىكى تر ۋەك من
لە دەرگاىەك دەداۋ

ههست به چاوه پروانی
من ناکات بو کردنه وهی دهرگا
بو کردنه وهی یه کهم قسه
که سیکی تر
وهک من
نوکتیهک ده گیریتته وهو
نازانی که من دهیان جار
ئهو نوکتیهم
بو برادره کانم
گیراوه ته وه
که سیکی تر وهک من
نامه یهک بو دلداره کهی دنوسی و
وهک من
به خوشه ویسته کهی دهلی:
تو ئاسمانی
تو دهریای
تو بارانی
تو باخچهی گوله کانی
تو ناسکی
پاکی جوانی
من په ستم
نیگه رانم
خه مبارم
خه مباری ئه وهم
سبهی به لی سبهی
له گهل فرینی بالنده کاند
له گهل وهرینی گوله کاند
که سیک وهک من
چاوی پر دهبی له فرمیسک
دلی پرئه بی له خورپه
که سیک وهک من
له گهل ئاواوونی خوردا
ههست به هیچ و پووچی
ژیان دهکا
که سیک وهک من
له گهل گهره بووندا

تادی منالده بیته وه
که سیك وهك من
هه میشه قاچ ئەخاته ئاوه کانه وه
هه ست به هاژه ی به رد ناکات
که سیك وهك من
به دره خته کاند
سه رده که وئ و
شوئن ده سته کانم نابینئ
که پرن له په رووشی بو ژیان
که سیك وهك من
له ئاوینده دا
خوی ده دوینئ و
گوئی له چریه ی ده نگی من نابئ
گوئی له مه راقه کانم نابئ
که بو به سه رچوونی ته مه ن
ده یخوم
وینه کانی من نابینئ
به دلی ئاوینده وه
که سیك وهك من
به ژرباراند راده کاو
من نیم نا من نیم
وهك من
گوئ له کپی به فر ده گری و
من نیم
وهك من
له گهل کوتره کاند ده فرئ و
من نیم
وهك من
ده سته ی له گهل چیمه نی
باخچه دا تیکهل ده کاو
من نیم
من ئەوکاته
تۆزی سه ر په نجه ره ی
ماله چۆله کانم
گه لای وه ریوی
دره خته کانم

من ئەو كاتە
وېنە يەككى دېراوى قەراغ جۆگايە كم
نامە يەككى فەرامۇش كراوم
دېر دېر
كالدە بمەوہ
ئەستېرە يەككى شكائوم
تارىكى دامئە پۇشى
كتىيىكم
لەسەر رەفەكانى مردن
هېچ دەستىكى ژيان
لاپەرەكانم ھەلئاداتەوہ
كۆترىكم لەبەرد
زمانى فېرىن نازانم
ئاگرىكم
دەستى پەپوولە يە كم
بۇ گەرم ناكىتەوہ
دەريايە كم
تىنويىتى
گوللىكم پېناشكى
من پەستم
نىگەرانم
خەمبارم
خەمبارى ئەوہم
سبەى ھى من نىہ
سبەى كەسىك وەك من
لەكەنارى دەريادا
لەنەورەسەكان
دەروانى و
ئايەتى تەر بوون
دەخوينى و
ھەست بەچرپەى
دەنگى من ناكات
كە ئەرزىتە شەپۆلەكانەوہ
سبەى كەسىك وەك من
بۇ تەنيايى ژنىك
ئەسووتى و

هەست بەسۆزى من ناكات
سبەى كەسپىك وەك من
بىرلە خواوەند دەكاتەووەو
من نيم
بىر لەمردن و ژيان
دەكاتەووەو
من نيم
بىرلە منالى و
عەشق دەكاتەووەو
من نيم
سبەى كەسپىك
وەك من
بەمەرگى مروڤىك
ئەسپىك كۆترىك
هەراسانى دەبى و
من نيم
سبەى كەسپىك
وەك من
دووبارە دەبىتەووەو
من نيم
وەك من خەيال دەكاو
وەك من دەژى و
وەك من دەمرى
من نيم. چونكە ئەوكاتە
من لەدەرەوەى بوونم
من نابم — من نيم

خەلیل، بوو بەحەسرەتى دڵ

هاورى
تۆيش رۆبىشتى
تۆيش
بووى بەهەوالىكى ناكاو
بووى بەخەمىكى رزاو...

بووی به حه سره تی دل
به یادگاری و
بیره وه ری
به شه شکی چاو
ئای مهرگ چهن غه داری
ئیدی خه لیل نابینم
له هیچ شه قامیکی دونیادا
پیا سه یه ک بکات
ئیدی خه لیل نابینم
له هیچ باخچه یه کی دونیادا
گولیک لیبکاته وه
ئیدی خه لیل نابینم
له سه ره هیچ شانویه ک
جوله یه ک بکات
شتیک بلی
ئیدی خه لیل نابینم
سه رقالی
نووسینه وه ی
هه والیک بیت
بیئاگا له مهرگی خو ی
ئیدی خه لیل نابینم
به بینینی کتیبیکی تازه
گه شبیته وه
ئیدی خه لیل نابینم
له ره نگی کالی تابلویه ک
وردیته وه
ئای مهرگی چهن غه داری
ئیدی خه لیل نابینم
خه لیل و باوکی
خه لیل و مناله کانی
خه لیل و هاوریکانی
خه لیل و شاره که ی
خه لیل و کتیبه کانی
خه لیل و چاوی کامیرا که ی
یه کتر نابیننه وه
ئای مهرگ چهن غه داری

خەلىل شەقامىڭ بوو
لە ھېمنى
تۆ پېچاتەۋە
خەلىل باخچەيەڭ بوو لەبرادەرى
تۆ ھەلتوۋەراند
خەلىل ئەكتەرىڭ بوو
لە خۆشەۋىستى
نەتھېشت
دەرەكانى تەۋاۋكات
خەلىل كىتېيىڭ بوو لەگۈل
تۆ سېرىتەۋە
خەلىل تابلۇيەڭ بوو
لەرەنگى خەماۋىي
تۆ شكانت
ئاي مەرگ
چەن غەدارى
خەلىل رۇبى
خەلىل بوو بەھەۋالېكى ناكاو
خەلىل بوو بەخەمىكى رزاۋ
خەلىل بوو بەخەسرەتى دل
بەيادگارى و بېرەۋەرى و
بەئەشكى چاۋ
ئاي ھاۋرى خەمبارەكەم
ھېشتا زوو بوو
تۆ رېۋارى
ژيانېكى پر لە جوانى
تۆ بالندەى نىشتمانى كۆلنەدانى
تۆ ئەستېرەى
ئاسمانىڭ بوۋى
ھەلدېيتەۋە
تۆ كلپەى باۋە گور گورى
ناكوژېيتەۋە
لەگۈرىشدا
چاۋانت پر ئەستېرەيە
جەستەت لەۋى و
مەلى گىانت ھەر لېرەيە

هه موو ده مئ يادت ده كهين
له يادمانى
ته مهن كورت و
خه رمانيك پر تيكوشانى..
پر خه ون بوو ،
پر له هيو زه مهنى تو..
مه رگ نه يهيشته به خته وه ربى ته مهنى تو
مه رگ نه يهيشته
بگاته گشته شوينى ناوت
مه رگ نه يهيشته
ته واو هه لى خورى چاوت
هيشته زوو بوو بو كوچى له ناكوى تو
هيشته زوو بوو
بو ليكنانى
دوو چاوى تو
ئهى مانگه شه و ئهى كازيوه ي ده م به يانى
ساڤيژى كه ن
يه كه يه كه زامه كانى

۲۰۰۵/۵/۹

ئهم شيعره بو مه رگى هاوړم خه ليل عه بدوللا نووسراوه كه له ريكه وتى
۲۰۰۵/۵/۹ به كاره ساتاتى سه ياره بو يه كجارى چاوه كانى ليكناو
بووبه حه سره تى دل

ديكتاتور

ديكتاتور
له خوښدا
ئه ستيړه ده بينى
لاى ديكاتور
خوين له شه ونمى
سهر بالى بالنده كان
جوانترو
ناسكتره
ديكتاتور

عاشقى تەرمە
تەرمى ئىنسان و
دار و بەرد
هيچ باخچە يەك
هيچ دەريايەك
هيچ دارستانىك
هيئەدى تەرمىك
سەرنجى دىكتاتور
راناكىشى
هيچ ئاھەنگىك
هيئە تەرمى كۆترى
دىكتاتور سەرمەستناكا
هيچ شارىك
هيئەدى ئاسەوارى
شەرەكان زەردەخەنە
ناخاتە سەر لىوى
دىكتاتور
هيچ رەنگىك
وہك رەنگى ئەشكەنجە
لاى دىكتاتور
رەنگىن نىيە
هيچ دەنگىك
وہك نالە نال و گريان
لاى دىكتاتور خوش نىيە
هيچ دەستىك
وہك دەستى ترس
لاى دىكتاتور
پىرۋىنىيە
هيچ پەيامىك
وہك پەيامى كوشتن
لاى دىكتاتور
بەسۋىنىيە
خەيالەكانى دىكتاتور
مەلەكردنە لەخوئندا
خەيالەكانى دىكتاتور
شاردنەوہى ژيانە

به تهرم
خه ياله کانی دیکتاتور
پرن له شهرو
کوشتن و
ترس
خه ياله کانی دیکتاتور
پرن له گومان و
دايران و
زيندان
خه ياله کانی دیکتاتور
خالين له گول و بالنده و نارامی
خه ياله کانی دیکتاتور
خالين له سوژو جوانی
روانينه کانی دیکتاتور
پرن له شهر
بیرکردنه وهی دیکتاتور
پره له مهرگ
هه نگاوه کانی دیکتاتور
پرن له تهرم
هه مووشته کانی دیکتاتور
په یوه ستن
به شهر
به تهرم
به خوبن
به مهرگ
هه موو ریگا کانی
دیکتاتور
ده چنه وه سهر
ویرانکردن
پیکانينه کانی دیکتاتور
به شی هیچ ناکه ن
نارامیه کانی دیکتاتور
به شی هیچ ناکه ن
دیکتاتور
له نیوان فرین و زیندانا
زيندان هه لده بژیری

له نیوان منال و ژه هردا
ژه هر هه لده بژی
له نیوان په پووله و مهرگدا
مهرگ هه لده بژی
له نیوان تاریکی و تریفه دا
تاریکی هه لده بژی
له نیوان گریان و
گورانیدا
گریان هه لده بژی
له نیوان دوزه خ و
باخچه دا
دوزه خ هه لده بژی
له نیوان خواوه ندو
شهیتاندا
شهیتان هه لده بژی
دیکتاتور
کولانه کانی پرکرد
له منالی که مئه ندام
شاره کانی پرکرد
له ئوردوگای نه خویش
ئوردوگا کانی پرکرد
له بیوه ژنی ره شیوش
ئه و مروقانه ی
له چاوه پروانی
هاتنه وه ی نازیزه کانیاندا
به داخ و حه سره ته وه
ده مرن
دیکتاتور
کوردی وه ک مه سیح
له خاچ دا
گونه کانی کوردی داغانکرد
ده می منالی پرکرد له گر
چاوی کانی عاشقانی
به قوری تاریکی سواخ دا
دلی رهزو دارستانی
به دوکه لی ژه هر خنکان

ئەستىڧرەي
خەۋنى كوردى كۈشت
كازىۋەي كوردى سەرپىرى
ئاۋىنەي ژىيانى شكان
ئىستا خەمەكانى ئوردوگا
بەخەسرەت و
مەراقەۋە
دەلئىن دىكتاتورى بىشەرەف
كوئى بگەرپىن
بەشوئىن منالەكانماندا
كوئى بگەرپىن
بەدوۋى ئازىزەكانماندا
ھىچت نەھىشت
لەۋ ھەموو
شايى و گورانى و
پىكەننە
تەنپايى ئەمانخواتەۋە
ئاي دىكتاتورى
ھىچ و پوچ
كولانەكانى ئوردوگا
بوئى ھەناسەي
گوندەكان نادەن
ئاپوراي شارەكان
ۋەك كپى گوندەكان
شادى نابەخشن
ئاي دىكتاتورى بىئىنسان
چاومان ھەر لەرپى
گەرانەۋەي
گولەكانى بىابانە
سۇماي چاۋەكانمان دەرواۋ
ئەنقالەكان
ناگەرپىنەۋە
رۇژەكانى تەمەنمان
ھەلدەۋەرى و
پشكوئى يادەكانيان
دەگەشىتەۋە

ئەنقالەكان ناگەپرئەوہ
دیکتاتور
هیچی نەهیشت بۆ ژیان
هیچ
هیچی نەهیشت بۆخەیاڵ
هیچ
هیچی نەهیشت بۆفرین
هیچ
هیچی نەهیشت بۆ ئەوین
هیچ
هیچی نەهیشت بۆ روانین
هیچ
دارو بەردو ئاوی کوشت
خاڭ و ھەواو ئاسمانی کوشت
لەسەر روۆی سپی ئیمە
تاریکی خۆی دەنووسیئەوہ
دیکتاتور شەوی خۆی
لەرۆژی ئیمەدا
تاقیکردەوہ
دیکتاتور ھەزار
کتیپی
پر لە درۆ
پر لە شەرم
پر لە خوین
پر لە تاریکی
بۆستایشی تۆ نووسران
دیکتاتور
ھاواری دەکرد
مردن ناگاتە من
دیکتاتور
لەخەیاڵەکانیا تۆپی
تەرم کوشتی
شەڕ کوشتی
ترس کوشتی
خوین کوشتی
بەلام شەوی ئیمە

خالييه له ئەستېره
بە پانيانى ئيمە
خالييه لە گۆل و بالندە
هەربايەك هەلدەكا
پره لە هەناسەى دىكتاتور
هەر گنپهەك
دەبىستىن
چرپەى تارىكى دىكتاتورى تىدايه
بە تەنىشت
هەرباخچەى كدا تىدەپەرىن
پره لە بۆنى دىكتاتور
لە هەر ئاسمانىك دەروانىن
ئەستېرهى دىكتاتور
ئەدرەوشىتەوه
هەر بارانىك
دەبارى پره لە رىژنەى دىكتاتور
لە هەر نوبىزىكدا
پارانەوهىەك
بۆ دىكتاتور
ئيمەپەروەردەى ترسەكانى
دىكتاتورىن
ئيمە دووژمنى دىكتاتورىن
كەچى لە هەريەكىكماندا
هەناسەىەكى دىكتاتور هەىە
لەخەيالى هەريەكىكماندا
دىكتاتورى بەرىوہەىە

٢٠٠٥

ئەى ژن دەستەكانت لە ، با غەمباترن

ئەى ژن ئەى بالندەى ئاو
ئەى گۆلى روناكى
ئەى كپى بەفر
ئەى دەنگى باران

ئەي سەوزايى باغ
 ۋەرە بچىنە كەنار دەرياي ئاگر
 بۇنى گىيى خەيال بىكەين
 ۋەرە ئەي ژن
 فرمىسكە كانم
 لە ئاگر گەرمترن
 روانىنە كانم
 لە تىشك تىژترن
 دەستە كانت لە _ با _ غەمبارترن
 ۋەرە ئەي ژن
 رۆژە كانم
 پىر لەقە دەرى شكاو
 ۋەرە ئەي ژن
 ئەي بالىندەي ئاو
 بچىنە كەنار دەرياي ئاگر
 بۇنى گىيى خەيال بىكەين
 ۋەرە ئەمە ۋى خەون بىينم
 ئەمە ۋى
 پىرم كەي لە جىرۋەي چۆلە كە
 لە كاتى بەيانىدا
 پىرمكەي لە ساكارى منال
 لە كاتى گىياندا
 ۋەرە ئەي ژن
 من بى تو
 پىرم لە باغ و
 ھەست بە گەلەي دارىك ناكەم
 پىرم لە ئاسمان و
 شوۋن پىي فرىنىك نابىنم
 ۋەرە ئەي ژن
 بى تو
 پىرم لە خەيال و
 بە تالم لە ژيان
 پىرم لە خواۋەندو
 بە تالم لە ئيمان

۲۰۰۵

ۋوردە كارىيە كانى مەرگى من

دېته وه يادم
ئەستېره يەككى سەرگەردان بووم
هېچ ئاسمانىڭ
دەستىكى بۇ درېژ نەكردم
تەنھا دەستىڭ
دنيايەك تېشك بووم
لەلوتكەكانى ئائاراميدا
شكستەكانم دەگەرانه وه
هېزم لە بەردو
دارو
ئاوونىڭ
خاك وخەلك
وهرده گرت
عەشق بوون
دەرژانه وه رۆحمه وه
شىنايى ئاسمان بوون
بۇ كۆتركانى خەيالم
بۇ سەوزبوونى
روانىنەكانم
شىنايى ئاسمان بوون
بۇ دواړوژى فېرىن
بۇ گەش بوونە وهى
گولەكانى خوېن
بۇ ھەستانە وهى
شوپۆلەكانى ئەوين
رەنگىڭ بوو
وہك رەنگى ئازادى گول
دەرژايە درزەكانى خاكە وه
بالەخانەى دنيايەكى خوانم
لەتەم و كازيوەدا دابىنى
دېته وه يادم
ورده كارييه كانى
مەرگى من
چەندىن دەست و دل
دەيانچنى

لەباخچەکانی دنیادا
بەلەندەیهك
گولێك
لەرەنگی ئازارەكانم نەبوو
ئاوێنەیهك
بۆ پیشاندانی
قوربانییەکانی من نەدەبینرا
تابلۆیهك
بۆ گولەکانی بیابان
هەلنەواسراوو
لەدەریاكانی دنیادا
كەشتیهك نەبوو
بۆ هەلگرتنی مەینەتیەكانم
دیتەوە یادم
سەراب و ئاو
لەسەر كوشتنی من
چەندین نامەیان
بۆیەكتر ناردبوو
تاریکی و خۆر
لەیهكەم دانیشتندا
لەسەر كوشتنی من
رێكەوتبوون
دیتەوە یادم
هەموو دنیا بەشداربوون
لەوردەکارییەکانی
مەرگی مندا
دیتەوە یادم
لەژێردارو پەردووی
رووخواوی گوندەكاندا
هیلانە ی کوترەكان و
خەربوونەوێ
ئێوارانی خەلك و
تریفە ی پێكەنینی
كچانم دەبینی
خۆرە و هاژە ی
ئاوی چەمەكانم دەبینی

كانياوى وهك منال و
جوڭگهى ناو قەد
بارىكم دەبىنى
لەژېر دارو پەردووى
روخاوى گوندەكاندا
ژووانى دلدارى و
يادگاريم دەبىنى
بىدەنگى دونياو
ھاوارى كوردو
گەرم و گورى ژيانم دابىنى
كەرامەتى برىندارى
نىشتىمانم دەبىنى

۲۰۰۵

گۆرانىيەك بۇ رۆيشتى

بۇ رۆيشتى بۇ رۆيشتى بۇچى بۇ
ھىچت نەووت بەجىت ھىشتىم بەبى ھۇ
تۇ رۆيشتى و نەتپرسى لەحالى من
بى تۇ چۆلەو خامۇش بوو مالى من

* * *

بىرم ناچى كەچرىپە دەنگم بىستى
بەروانىنىك شەيدات بووم خۆشم ويستى
يەكەم نىگات وهك باران تەرى كردم
ئاي لەرۇحم چەن سەختە بۇ نەمردم

* * *

بۇ نەمردم وابەتەنيا مامەوہ
چاو بەئەشك و دل بەداخ وزامەوہ
ھەريادى تۇ ئاسۆى تىروانىنمە
ئەوينى تۇ دوواھەمىن ئەوينمە

* * *

دارو بەردى ماله كەم بى رەنگ و بۇن
 ئەوانىش ھەر وەك من عاشقى تۇن
 لىم ئەپرسىن رۇژى دادى بىتەوہ
 من ھىچ نالىم تۇش وەلام نادىتەوہ

* * *

ئەم ھۇنراوہىہ : كاك ميكائيل ئاوازی بۇداناوہ و چىروپىتى!

۲۰۰۵

تيرۇر
 تيرۇر
 دووژمنى ژيان و شەقام و گۇرانى و
 منالە
 دووژمنى ئەوين و پىكەنين و
 خەيالە
 دووژمنى باخچە و كۆتروژنە
 دووژمنى خواوہندە
 ھەردۆستى مردنە

۲۰۰۵

لەسوېديەوہ
 وەك ھەولپكى سەرەتايى ئەم چوارشيەرەم
 ————— لەسوېديەوہ كرده
 كوردى — ھىوادارم لەداھاتوودا بتوانم ھەمووشىەرەكانى ساعير
 Carlolofnyman بکەمە كوردى — ناتور ئۆك كلتور ناوى
 ديوانەكەيە — سروشت و كلتور —————

۱

ئاو
 من گەرمم
 ھەر وەك رۇژىكى گەرم ھەيە
 ئاوپىنكە ساردنيە

ئو وورده وورده سەرکەوت
فینکایی بو من هات
ئو کاتانهی من له سەر خو
رۆبشتم بو قولایی ئو
سکم که می سەرماي بوو
وه ستام بو کاتیکی که م
راکشام له ئاودا
وه زشتم کرد له ئاودا
هه موو من خلیسکابو ئو ده ریاچه که
ئاودژی من دی
ئو باز نه یه کی به ده وری منداکیشا
من له ئاودا
تهرم
هیمنم
وه به ختیارم

۲۰۰۴

۲

ناسکردن

من تاسهی
هاوینان ده که م
من تاسهی
باو کم ده که م
من تاسهی
براده ره که م ده که م
من تاسهی
ئه وه ده که م چاک بیه وه
من تاسهی گه رانه وه ده که م
بو وولاته که م
من تاسه ده که م
ئیمه زۆرین تاسه ده که م
ئه شی هه موومان
تاسهی شتی بکه مین
زۆرجیا وازه

ئەوھى ئېمە سەرەراي ئەمانەيش
تاسەى يەك شت بکەين
۲۰۰۴

۳

خەم
كەسئك كەمن زۆر حەزم لئبئت
نەماوئەتەوئە لەلام
كەسئك كەمن زۆرم حەزئبئت
لەمن دوور كەوتەوئە
جار جار من ئەتوانم ئەوئە لەبئركەم
بۆ كاتئكى كەم
كە من دواى ئەوئەم بەبئردئتەوئە
من دەلئم
ئەوئە راست نئە
نا — نا — ئەوئە راست نئە
دواى من زانئم
ئەوئە راستە
پئوئستە كەسئك بۆ من بئتەوئەو
بئئى ئەوئە راست نئە
يەگئنا چۆن ئەتوانم
جارئكى تر پئكەنم

۲۰۰۵

۴

بئورە
من پئوئستە
بئئم بئورە
من ئەزانم كەمن پئوئستە
من پئوئستە تەواوى كەم
بەلام چۆم من ئەمەوئ بئئم
چۆن ئەتوانم من تەواوى كەم
چئ وشەيەك هەلئئئرم
دەبئ هەموو ئاواگئلبئن

من ده توانم
هه ندی جار گیلیم
من ده بی ووشه یهك بدۆزمه وه
تۆ ئاواتیده گه ی
ببوره
هه موو روژی من بیرده كه مه وه
كه چۆن به تۆ بلیم
تاتیبگه ی
تۆ درهنگ هاتی
منت بینى له گه ل توره ی چاومدا
ئاوامنت دۆزییه وه
به بی ووشه
من ناتوانم
هیچ بلیم
ئهو ووشه بچوکه نه بی
ببوره
چاوی تۆ بو من بیدهنگه
۲۰۰۵

قسه یه کی نا ته واو

وه ره دانیشین
قسه یه ك بکهین
کی ده لی جاریکی تر
داده نیشین و
شتیک ده لیین
کی ده لی جاریکی تر پیکه وه
وینه یه ك ده گرین
پیکه وه نانیک ده خوین
پیکه وه به شه قامیکدا
پیا سه ده کهین
پیکه وه پیده کهین
کی ده لی جاریکی تر
پیکه وه سه یری ئاسمان ده کهین
کی ده لی جاریکی تر

پیکه وه پیکیک ده خوینه وه
کی ده لی جاریکی تر
پیکه وه له خوړئاو بوون د پروانین
پیکه وه ده روینه وه
کی ده لی پیم بلی کی

۲۰۰۵

. سوپاس

سوپاسی برای شاعیر وخوشه ویستم
کاک محمده کوردو ده که م که به چاپکردنی هم دیوانه وه
ماندوو بوو هیوادارم هه رشادو ته مهن درېژیت

له چاپکراوه کانی شاعیر

۱. پیناسه ی جهسته یه کی رزیو
۲. رۆمانی ماچ
۳. گونا هه کانی به فروسییه ر
۴. پیاوکی شکاو